

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-06-14
Besvaras senast
2023-06-21 kl. 12.00

Till statsrådet Niklas Wykman (M)

2022/23:790 Tillämpning av penningtvättslagstiftningen

I ett granskande reportage på den undersökande journalistiska sajten Blankspot kan man läsa om en svensk bankkund hos Länsförsäkringar som har kontaktats av banken med uppmaningen att ”utförligt [beskriva] syftet med listade transaktioner”. De listade transaktionerna – 170 små sådana över ett antal år – handlar bland annat om prenumerationer (39 kronor per månad) av tidningen Arbetaren, insättningar för inköp/sparande hos bolag drivna av tidningskoncernen ETC (till exempel ETC bygglån) och insättningar för bokinköp från det etablerade brittiska vänsterförlaget Pluto Books. Här finns även insättningar till en nederländsk författare och journalist, känd för att bevaka frågor som berör Kurdistan, och insättningar på sammanlagt 400 kronor till den svensk-kurdiska biståndsorganisationen Röda Solen. Länsförsäkringar har allmänt hänvisat till gällande lagstiftning för att kunna hantera risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism men kommenterar ingenting gällande det enskilda fallet. Liknande svar har getts av andra storbanker vid frågor från Blankspot. Länsförsäkringar avslutade efter tio dagar den nämnda kundens konto.

Det är mycket anmärkningsvärt om banker i Sverige använder sig av en lagstiftning som syftar till att förhindra penningtvätt och terrorfinansiering för att kartlägga och godtyckligt och brett svartlista enskildas inköp av tidningar och litteratur eller medlemskap i föreningar. Dessa är grundläggande medborgerliga friheter med historiskt sett starkt skydd i Sverige.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Niklas Wykman:

Avser statsrådet att vidta några åtgärder för att se över risken för kränkningar av åsikts-, press- och föreningsfriheten för vanliga medborgare i samband med bankernas tillämpning av penningtvättslagstiftningen?

.....

Ali Esbati (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch